

nr. 7 - september 2024

samenspraak

Wethouder
Ria Leliveld

protestantse gemeente lochem

Van de Heer is de aarde en alles wat daar leeft; de wereld en wie haar bewonen. (Psalm 24, 1)

In de prachtige (na)zomerweken die we meemaken zou je Psalm 24 al snel kunnen zien als een lofzang op Gods werk in de schepping. Je kan er dan ook in proeven dat we als mensen een zekere bescheidenheid zouden kunnen hebben in onze omgang met de aarde. Ze is niet van ons, ze is ons slechts gegeven. Dat is helemaal waar en belangrijk. Toch heb ik het eerste vers uit psalm 24 boven deze woorden gezet, omdat ik een boek aan het lezen ben. Een boek dat me veel inspiratie geeft en aanzet tot veel nadenken over de plaats van de kerk in onze wereld. Aan het begin van het boek wordt psalm 24 geciteerd. De titel van het boek: *Wakker in Gods wereld. Kerk-zijn in de 21e eeuw*. De schrijvers zijn ervan overtuigd dat we in onze (gevestigde) kerken te weinig oog hebben voor hoe God in de wereld aan het werk is. Ze zijn van mening dat we in de kerken te krampachtig naar binnen kijken, dus naar onszelf als kerk en daardoor niet meer zien wat God allemaal doet. Het boek is een van de vele publicaties die op dit moment constateren dat het in West-Europa moeizaam gaat met de kerk en dat we – als we tenminste eerlijk zijn – niet goed weten hoe het verder moet met onze kerken. Mooi aan het boek vind ik dat eerlijk gesteld wordt, dat we inderdaad niet weten hoe het moet en dat alle grote en makkelijke antwoorden je uiteindelijk alleen maar gedesillustioneerd achterlaten. Immers, ondanks alle inzet blijkt het zeer lastig om onze kerken aan het begin van de 21e eeuw volop ‘in de wereld te zetten’. Gelovigen zijn een minderheid geworden.

Voor de auteurs van het boek is dat niet per se een ramp. Zij roepen vol passie op om te ontdekken wat God aan het doen is en als je goed kijkt, zou je dan nog weleens verbaasd kunnen raken over hoe juist buiten kerken om God toch zijn weg gaat. Boeiend te lezen, deels herkenbaar maar tegelijk naar mijn gevoel soms iets te makkelijk. Alsof velen onder ons niet heel goed weten dat God aan het werk is met zijn schepping, in onze wereld, met en in zijn mensen. Vanzelfsprekend is dat niet aan kerken gebonden. Mijn vragen cirkelen rond hun visie op kerk en gemeente. Is de plaats waar gebeden wordt, gezongen, waar we samen stil zijn, waar het woord van God klinkt, is die plaats niet heilige grond? Is een kerk niet meer dan een verzameling mensen van goede wil? Precies dat is waarmee wij het komende jaar in ons jaarthema aan de slag gaan.

Tegelijkertijd gaan we regionaal in de Achterhoek aan de gang met het boek *Wakker in Gods Wereld*. Een van de auteurs, Oeds Blok, komt naar de Achterhoek en we gaan een studiedag houden met hem. Ik hoop dat ik mijn vragen kan delen en dat we verder komen. Want het boek en vooral de zaak waar het om gaat, de kerk in de 21e eeuw, zijn de moeite meer dan waard. Want ja als we echt geloven dat de aarde en alles wat daar leeft van de Heer zijn, dan is het inderdaad zaak heel wakker in Gods wereld te staan: met allen die de aarde bewonen.

Paul Wansink

2 Meditatie

4 Gesprek met Ria Leliveld

6 Gedicht

7 Van de predikant

8 Gijs van Dalfsen liep naar Rome

11 Preek van een leek:
oud-minister Hugo de Jonge

14 Jaarthema: Vieren

16 Kerkdiensten

17 Pastoraat

18 Activiteiten najaar

20 Taizé-vieringen

21 Oud worden is topsport

22 Stiltepagina

23 Beeld(vorming)

24 Slotfeest Jeugdkerk

25 Recept

26 Kerkplein – app

27 Een persoonlijke herinnering

28 Beheer

29 Berichten

30 Colofon

31 Leesrooster

32 Gedicht

Over asielbeleid in Lochem

Ria Leliveld is wethouder in de gemeente Lochem. Een van de taken in haar portefeuille is Participatie en opvang van vluchtelingen. Een thema dat actueel is en op veel plekken in het land hoog op de politieke agenda staat.

Deze taak heb je toch niet zo lang geleden erbij gekregen?

'Klopt. Ruim een half jaar geleden. Door noodwetgeving was de opvang van Oekraïense ontheemden een taak, belegd bij de burgemeester. Vanuit het Rijk werd een steeds groter beroep op gemeenten gedaan om te zorgen voor opvangplekken voor vluchtelingen; ook uit andere landen dan Oekraïne. Hierdoor en door veranderde wetgeving vanuit Den Haag werd het vraagstuk breder en heb ik die taak overgenomen van de burgemeester. Maar het beleid ligt niet alleen bij mij. Het is een breed onderwerp waarbij ook mijn collega-wethouders van bijv. onderwijs en huisvesting zijn betrokken.'

'Sinds maart werken we aan een visie op de 'brede asielopgave'. Hierin staan onze uitgangspunten en inzet voor de opvang/huisvesting van Oekraïners, minderjarige alleenreizende asielzoekers, volwassen asielzoekers en hun gezinsleden (nareizigers) en statushouders met daarbij de noodzakelijke voorzieningen en mogelijkheden om mee te doen in de samenleving.'

'Deze portefeuille staat dicht bij mij, omdat het onze samenleving raakt en hoe we ons met elkaar verbinden. Al in mijn jeugdjaren was ik actief bij het katholiek jongerenoverleg. Als RK-jongeren vonden we dat we onvoldoende werden gehoord. Samen met de pastor hebben we thema-avonden georganiseerd over zaken die ons als jongeren bezighielden, zoals werk, toekomst en geloof. Het waren ook de jaren dat politieke vluchtelingen vanuit Chili en Argentinië naar ons land kwamen en daar was ik vanuit mijn studie Spaans bij betrokken. Voor mijn wethouderschap werkte ik in de zorg als adviseur voor directie en management. Ook daar was verbinding belangrijk, net als in mijn portefeuille als wethouder: hoe betrek je mensen bij de maatschappij. De opvang van vluchtelingen is altijd een morele verantwoordelijkheid geweest vanuit de gemeente, inmiddels is het ook een wettelijke taak'.

Voldoet Lochem aan de opvang van asielzoekers?

'Dat is nu net het punt: De gemeente Lochem vangt nog geen volwassen asielzoekers op. Wel zijn er minderjarige vluchtelingen. Het zijn in totaal 65 jongeren die nu nog in Hotel de Paasberg wonen. Daarnaast is in Gorssel opvang voor ontheemde mensen uit Oekraïne. De minderjarigen gaan vanuit de Paasberg naar de internationale schakelklas voor onderwijs'. Asielzoekers zijn mensen die vanuit conflictsituaties niet langer in het eigen land willen of kunnen blijven. Als de vreemdeling in Nederland aankomt moet hij/zij zich melden in het aanmeldcentrum (AC) van het IND in Ter Apel. Daar volgt de gehele administratie en ondertekent de asielzoeker zijn asielaanvraag. In de asielaanvraag moet de reden duidelijk worden geformuleerd. Vervolgens regelt het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) opvang.

Nieuwe tijdelijke huizen aan de Zutphenseweg

Op landgoed Ehzerwold worden taallessen aangeboden

‘En dat is nu net het probleem: door de vele asielaanvragen en weinig beschikbare plekken voor opvang loopt het vast en ontstaan soms weinig humane opvangsituaties. Hiervoor is de Spreidingswet ontwikkeld. Daarin wordt geregeld dat alle gemeenten de verplichting krijgen om asielzoekers opvang te bieden totdat er een besluit is genomen of ze wel of geen verblijfsvergunning krijgen’. Alleenstaande minderjarige vluchtelingen zijn jongeren die alleen of samen met andere kinderen naar Nederland komen en hier asiel aanvragen. Bij aankomst in ons land zijn ze minderjarig en komen van buiten de EU.

De kerk heeft van oudsher veel ervaring met ondersteuning van mensen...

Kan Lochem voldoen aan de opgave uit de Spreidingswet?

De taakstelling is dat Lochem minimaal 211 asielzoekers moet opvangen. De onzekerheid hierbij is het standpunt dat de regering zal innemen ten aanzien van de Spreidingswet. Ook binnen de regio werken gemeenten samen om geschikte locaties voor opvang te vinden en aan de taakstelling te voldoen. Het Pactum-terrein aan de Ampsenseweg kwam vanaf januari dit jaar in beeld als opvanglocatie. Het COA en Pactum sloten een intentie-overeenkomst tot koop, zodat het COA hier eventueel huisvesting kan verzorgen.

Of dat gaat gebeuren is nu nog de vraag. In het najaar zal hier meer duidelijkheid over komen. Er zijn al voorlichtings- en inspraakgesprekken met de omwonenden van de Ampsensewegeest.

‘Los van de vraag of de Spreidingswet wel of niet doorgaat, hebben wij ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Die hebben we in de regio gezamenlijk uitgesproken. Maar hoe het ook gebeurt... de omwonenden worden betrokken bij hoe we het gaan doen. Dat is ook gebeurd bij de bouw van tijdelijke woningen aan de Zutphenseweg die daar voor tien jaar zijn neergezet voor de huisvesting van Oekraïners, statushouders en spoedzoekers. Op dit moment zijn wij als college bezig met het opstellen van een visie voor de nieuwkomers. Daarin komt te staan: hoe de gemeente afwegingen wil maken over passende huisvesting. En als vluchtelingen in de gemeente zijn, hoe zij zich dan thuis kunnen voelen. En ook hoe basisvoorzieningen die al schaars zijn, toch zoveel mogelijk voor iedereen beschikbaar kunnen blijven.

Als die locatie aan de Ampsenseweg er komt, kan de kerk daar een bijdrage leveren?

‘De kerk heeft van oudsher veel ervaring met ondersteuning van mensen. Wat dat betreft zeker.

Daarnaast zijn er meerdere maatschappelijke organisaties die ook hun ‘steentje’ al bijdragen en dat zeker kunnen blijven doen. Die steun is hard nodig en daar ben ik ook dankbaar voor.

Het contact/begrip hebben voor/met elkaar bevordert de integratie. Als je samen dingen onderneemt, komt er wederzijds begrip en valt er onbegrip weg. Het vertellen van verhalen over Nederland/Lochem of het luisteren naar hun levenservaringen is een belangrijke stap bij de integratie. Zo kunnen wij ook vertellen over bijvoorbeeld het kerst-/paasfeest en wat dat voor ons betekent, zo kunnen de asielzoekers misschien vertellen over feesten en gebruiken die voor hen belangrijk zijn, zoals de ramadan of het Suikerfeest.

Nu al doen veel inwoners van onze gemeente iets voor mensen van elders, dat is heel belangrijk en waardevol. Er gebeurt veel meer, dat veelal niet direct wordt gezien.'

De verdeling van de statushouders binnen de gemeente gebeurt dat evenredig over de kernen?
'Dat verschilt per kern. Een belangrijke vereiste is de beschikbaarheid van de sociale huurwoningen van de woningbouwcorporatie in de kernen. Met die corporaties (IJsseldal Wonen en Viverion) moeten afspraken worden gemaakt hoe de verdeling van de woningen zal gebeuren.

We kijken ook naar de mogelijkheid om meerdere alleenstaande statushouders in een woning te huisvesten, in goed overleg met de woningcorporatie. Zoals overal in Nederland is er een grote behoefte aan woningen. Het versneld bouwen van deze woningen zou een uitkomst kunnen bieden voor statushouders en voor de huidige inwoners van de gemeente Lochem. Daar zetten we ook op in.'

'Tot slot wil ik wel stellen dat nieuwkomers met de ervaringen die zij meenemen vanuit hun land een bijdrage kunnen leveren aan onze maatschappij. Ieder heeft zijn eigen talenten, kennis en vaardigheden en je ziet nu ook al dat nieuwkomers hier werk vinden. Van ver is eigenlijk ook dichtbij, als je naar de geschiedenis kijkt: want veel Lochemers zijn door de jaren ook uitgewaaid over de wereld die daar ook weer een bijdrage leveren in hun nieuwe land.'

Gedicht

God ik zou wel eens met U willen praten

God ik zou wel eens met U willen praten
Uw gezicht wel eens heel goed willen zien
God ik zoek naar U in alle straten
Wij ontmoeten elkaar daar misschien
God ik zoek Uw foto in de kranten
De TV heeft u nog nooit getoond
Laat mij zien in welke flat U woont.

God ik wou dat U telefoon had
Of een bus om brieven in te doen
God ik wou dat ik eens naast uw Zoon zat
bij U thuis zoals dat vrienden doen.
God ik wou dat ik U kon begroeten
Dat Uw naam, Heer, op een voordeur stond
Dat ik U vanavond ergens kon ontmoeten
God ik wou dat ik U eind'lijk vond.

God ik zou Uw stem eens willen horen
Ik zou bij U aan tafel willen gaan
Ik wou dat U bij onze burens was geboren
Dat wij zomaar op visite konden gaan
Als ik U maar eens een hand kon geven
Als wij aten van hetzelfde brood
God wij zouden samen heel gelukkig leven
God ik wacht op U tot aan mijn dood.

Uit het kerkblad 29-01-1982

Van de predikant

Voor velen van ons zit de vakantie erop. Lobke en ik hebben genoten van rustige weken op Ameland en een week in Berwick upon Tweed op de grens tussen Engeland en Schotland. In de kerk en dus ook in onze PG Lochem werken we toe naar een nieuw seizoen. 15 september is de startzondag waarvoor we al volop in voorbereiding zijn. Gemeenteleden zullen muziek maken, kinderen en jongeren hopen we een plek te bieden. De dienst is de aftrap van een jaarthema over hoe we onze diensten 'vieren', zoals elders in deze *Samenspraak* beschreven. We hopen in de loop van het seizoen het thema aan de orde te stellen en avonden te organiseren, een mooie combinatie van activiteiten van de werkgroepen Vieren en Leren. Diverse kringen en het jongerenwerk gaan ook weer van start. Uiteraard houden we u op de hoogte, maar dat is terwijl ik dit schrijf nog net te vroeg. Zelf heb ik er zin in. Ik vind het zeer bemoedigend dat we ook activiteiten hebben en krijgen voor jongeren en jongvolwassenen.

Onze kerkenraad is gelukkig goed op orde, maar diaken Harm Wesselink heeft de maximale termijn van 12 jaar er (bijna) op zitten. Zoals al eerder gemeld zoeken we een diaken in zijn plaats, en het liefst zouden we diaconie uitbreiden met een extra diaken. U bent van harte welkom namen in te dienen. Wat betreft de voorzitter: Op dit moment zit ik nog de vergaderingen voor, maar we zoeken uit ons midden nog een voorzitter (zo schrijft de kerkorde dat voor). Het heeft geen grote haast, maar we houden u op de hoogte.

Zo ga ik alweer het tweede jaar in als uw predikant. Voor mij haast onwerkelijk dat het zo snel is gegaan. Tegelijk voel ik me zeer thuis in Lochem. Lobke is voor de vakantie gestopt met haar werk dat ze nog twee dagen in Rotterdam deed, daar zijn we beiden toch wel blij om, hoewel ze het (leuke) werk wel iets mist. We hopen op een mooi kerkelijk seizoen in onze gemeente. Ik ben u dankbaar voor het gegeven vertrouwen.

Hartelijke groet,
Paul Wansink

In gesprek met

Diny Nijkamp

Gijs van Dalfsen

(oud)huisarts,
muzikant,
bonvivant

*Hoe kom je ertoe om naar Rome te gaan lopen?
Het vliegtuig is toch sneller?*

Gijs: Op een gegeven moment belde Tonnie Wegdam, dat ging ongeveer als volgt: "Ik heb gehoord dat jij veel wandelt? Ik zoek een wandelmaatje om naar Rome te lopen, voel je daar wat voor?" Ja, waarom niet, tenslotte hebben we ook allebei de tocht naar Santiago al gelopen. Dus ervaring hebben we. Een hele uitdaging. Tonnie was al een paar jaar bezig om een wandelmaatje te vinden. Dan moet je eerst kennismaken en kijken of het klikt. Je moet wel dezelfde klik en intentie hebben. We spraken af dat we eerst zouden gaan proefwandelen, drie dagen naar Bad Bentheim, en dat ging buitengewoon goed. Tonnie wandelt ook met de 'Barchkuieraars', een groepje lopers uit Barchem. We passen wel bij elkaar en durven de uitdaging aan. De bedoeling was te starten medio september 2020. We hebben best veel kilometers gelopen om conditie te krijgen, maar niet met bekpakking. Een rugzak met een tent, eten, drinken en kleding, weegt al gauw zo'n veertien kilo.

Ter voorbereiding gingen we een dag naar Den Bosch, waar informatie en kennis werden gedeeld voor pelgrims die de tocht naar Rome willen maken. Dat was heel nuttig en je kon feiten delen.

We starten onze reis bij station Lochem, waar een hele schare familie en vrienden ons uitzwaait. Afhaken is nu geen optie meer. Op een spandoek staat: 'en doe de groeten aan de Paus'. Met mooi weer en goede zin vertrekken we met de trein naar Maastricht, waar we vanaf de Pietersberg zullen lopen naar de Pieterskerk in Rome, een tocht van 2300 kilometer in totaal, de bedoeling is dat te lopen in drie etappes van ca 800 kilometer.

We kiezen voor de meest oostelijke route via Duitsland, Oostenrijk, Italië. Want Tonnie spreekt beter Duits dan Engels of Frans. Deze route hebben we deels zelf uitgezet. We lopen zo'n 20 à 25 km per dag, dit kan verschillen. In de laatste etappes komen alle routes samen.

Over zijn voettocht naar Rome

In de coronatijd was het soms lastig een slaapplek te vinden, mensen waren bang om vreemden in huis te halen en soms was er geen ruimte. Maar wat dat betreft had ik geen betere partner kunnen hebben dan Tonnie. Hij is een echte doorzetter en ... zei hij, 'Gijs, het komt altijd goed'. Al moest je soms wel diep geloven in een oplossing. Soms moesten we (heel wat) extra kilometers lopen voor een slaapplek, maar inderdaad; het kwam altijd goed, soms anders dan je denkt of wilt, maar dat maakt het ook spannend. Elke dag was nieuw, zowel qua route als verdere ontwikkeling. En, we hadden geen slaappillen nodig, Tonnie sliep binnen een minuut, ik deed er wat langer over, zat op mijn iPhone en hield een blog bij. Typisch een ochtend-/en een avondmens.

Het is bijzonder, twee voor elkaar totaal vreemde mensen uit Lochem, een kippen-/eierboer en (oud)huisarts, die elkaar niet kennen en dan toch de uitdaging aangaan voor een wekenlange tocht. De een katholiek, de ander protestant, ook dat speelde geen rol. We hebben diensten meegemaakt in een kerk waar we als pelgrims hartelijk werden ontvangen en welkom geheten.

De een katholiek, de ander protestant, dat speelde geen rol

Wat heeft het je gebracht?

Vertrouwen, heel basaal, dat het lukt een dak boven je hoofd te regelen voor de nacht. Zorgen voor eten en drinken en dat elke dag opnieuw. Als de één het moeilijk heeft, sleept de ander je erdoorheen.

Ook het vertrouwen dat twee totaal wildvreemde mensen vijf tot zes weken samen optrekken. Dat we elkaar in onze waarde laten, ondanks dat je misschien andere ideeën of opvattingen hebt. Je kunt altijd meer dan je denkt. Dat je de kracht krijgt om door te gaan, al sta je soms op het punt om op te geven.

Mensen komen met verhalen, sommige mensen lopen met een doel: verlies en rouw kan een aanleiding zijn of een burn-out.

De kleine dingen leer je waarderen, de aarde voelen, ruiken. De vogels die fluiten, in de dagelijkse hectiek gaan we aan veel dingen voorbij.

Niet het doel is belangrijk, het gaat om de weg ernaar toe en al was het natuurlijk soms flink afzien, we hebben ervan genoten en zijn supertrots dat onze uitdaging gelukt is.

Eindelijk aangekomen op het 'Sint Pietersplein', wacht ons een indrukwekkende ceremonie. Op het plein zwaait de Paus naar de menigte. De mensen worden door de Paus ieder in hun eigen taal welkom geheten. Dat voelde heel speciaal.

We hebben de Paus gezien op audiëntie, niet gesproken, maar dat is op zich al bijzonder. We trokken wekenlang samen op in goede harmonie met ups en downs, net het echte leven. Maar ik had me geen beter wandelmaatje dan Tonnie kunnen wensen, we kunnen terugkijken op een prachtige ervaring, een toegevoegde waarde aan ons beider leven.

En dan... na zoveel weken, het weerzien met de familie, hartverwarmend!!!

Preek van een leek

door oud-minister Hugo de Jonge
uitgesproken in Middelburg
op 7 april 2024

Wat bijzonder om hier te staan: in deze mooie kerk, in Middelburg, in het mooie Zeeland. Om voor te mogen gaan. Als zoon van een dominee voor even in de voetsporen van mijn vader, uitgerekend in de provincie waar het hele voorgeslacht van mijn vaders vader vandaan kwam.

Zeeland is ook de provincie waar ik een belangrijk deel van mijn jeugd heb doorgebracht. Geboren in Bruinisse, daarna naar Alphen aan den Rijn, maar van mijn zevende tot mijn vijftiende weer terug naar Zeeland, op Zaamslag. Verhuizen hoort erbij in een domineesgezin. Zeeuw dus van geboorte, Zeeuw van herkomst. Opgegroeid als Zeeuws ventje.

Sinds mijn negentiende woon ik in Rotterdam, inmiddels meer dan de helft van mijn leven. En ik houd van die stad. Om zijn energie en zijn daadkracht. Voor zoveel mensen is Rotterdam een stad van aankomst. Een stad, waar je een nieuw begin maakt met de rest van je leven. Een stad waar je iedere dag opnieuw mag beginnen. Maar -en dat vond ik ook al toen ik als wethouder van Rotterdam met de aanpak van eenzaamheid bezig was- je zou Rotterdam als grote stad ook wat meer dorp toewensen. Rotterdam is eigenlijk een verzameling dorpen, maar het dorpse samenleven lijken we soms verleerd. Het omkijken naar elkaar. Dat raakt ook aan het thema van vandaag, het verhaal van Ruth.

Nieuwe Wereld

Op de kade langs de Rotterdamse Rijnhaven staat de FENIX-loods, ooit de grootste loods ter wereld, gebouwd voor de Holland-Amerika Lijn. Volgend jaar opent daar het Landverhuizersmuseum. Het vertelt de verhalen van al die duizenden en duizenden

mensen die vertrokken naar de Nieuwe Wereld. Het verhaal wil dat de vroegere Amerikaanse president Franklin Delano Roosevelt - FDR, zo werd zijn naam liefdevol afgekort - en zijn verre neef Theodore Roosevelt afstammen van Claes Maertenszoon van 't Rosevelt. Die stak bij een van de eerste emigratiegolven, in de zeventiende eeuw, met zijn gezin de oceaan over. Vanuit Oud-Vossemeer op Tholen naar het toenmalige Nieuw-Amsterdam. Om er een gezin te stichten en een nieuw boerenbestaan op te bouwen.

Er is geen sluitend bewijs dat hun voorouders inderdaad uit Zeeland komen. Maar toen Eleanor, de beroemde echtgenote, in 1950 Oud-Vossemeer bezocht, beaamde ze zelf dat haar wortels in Zeeland liggen. Wie zijn wij dan om dat tegen te spreken?

Duisternis

Vanuit zijn hechte band met de bevolking loodste FDR zijn land uit twee perioden van duisternis: de duisternis van de 'Great Depression' en die van de Tweede Wereldoorlog. Hij gaf mensen hoop en een nieuw perspectief in een tijd dat het financiële stelsel was ingestort, de werkloosheid op sommige plekken tot 50 procent was opgelopen en fascisme en communisme de democratie bedreigden.

*Afbeelding: European People's Party -
File:EPP_Summit,_20_June_2019_(48097642061).jpg, CC
BY-SA 4.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=88274371>*

Roosevelt liet zien dat de overheid de rauwe kanten van het kapitalisme kan beteugelen. En dat gemeenschapszin het egoïsme moet bedwingen. 'We gaan een land maken waarin niemand wordt buitengesloten', beloofde hij. En daarmee kwam hij een heel eind. *The only thing we have to fear is fear itself* -het enige dat we moeten vrezen is de vrees zelf- is zijn beroemdste uitspraak.

Onze tijd verschilt van toen, zeker. Maar tachtig jaar na zijn overlijden leven ook wij in een wereld vol zorgen. Bij veel mensen heerst een diepe, bijna existentiële, onzekerheid. Hoewel maar al te vaak juist het tegenovergestelde wordt gedaan, is het aan de politiek om nieuwe zekerheden te creëren. Tijden van verwarring en onbehagen vragen om hoop. Om een perspectief waar mensen wél vertrouwen en zekerheid aan kunnen ontleenen.

Deze preek gaat over een Bijbelboek dat een antwoord biedt bij deze zoektocht naar vertrouwen en zekerheid. Door wederkerigheid, saamhorigheid en verbondenheid. Door trouw. En dat is het boek van Ruth. De kerntekst is Ruth 1:16: Maar Ruth antwoordde: 'Vraag me toch niet langer u te verlaten en terug te gaan, weg van u. Waar u gaat, zal ik gaan, waar u slaapt, zal ik slapen; uw volk is mijn volk en uw God is mijn God. Waar u sterft, zal ook ik sterven, en daar zal ik begraven worden'. Ruth komt uit het land van Moab.

Zij is niet Joods, maar Moabitisch. Ruth trouwt met een van de zonen van de Joodse Naomi, die wegens een hongersnood vanuit Juda naar Moab is geëmigreerd. Als de hongersnood na tien jaar voorbij is -en de echtgenoten van zowel Naomi als Ruth zijn overleden- besluit Naomi moederziel alleen terug te keren naar Juda. Maar Ruth weigert om haar schoonmoeder in de steek te laten, ook al is ze Moabitisch. Juda is niet haar land, maar Ruth voelt dat anders. Het verhaal van Ruth gaat in essentie over trouw. Naomi wil niet dat haar schoondochters met haar teruggaan naar Juda, omdat ze daar geen toekomst voor ziet. Maar Ruth maakt een andere keuze, omdat ze trouw is aan Naomi.

Ruth leert ons dat we onze trouw niet moeten laten beïnvloeden door sombere toekomstbeelden of rationele bezwaren. Echte trouw aan de ander is zonder voorbehoud, zonder voorwaarden vooraf - onvoorwaardelijk. De trouw van Ruth heeft iets ontroerends - omdat ze die zo vanzelfsprekend laat zien, schijnbaar zonder aarzelen, beslist en vastberaden. We zouden het mogen zien als Gods scheppingsopdracht. Als uiting van het 'naar Zijn beeld geschapen zijn'. Zoals God trouw is aan ons mensen, zo zijn wij geroepen om trouw te zijn aan elkaar. Trouw -de durf en de wil om onvoorwaardelijk voor de ander te kiezen- omdat we elkaar gegeven zijn.

Franklin Delano Roosevelt (l.) samen met Winston Churchill, de Engelse premier in de Tweede Wereldoorlog.

Het bankje met de twee bronzen beelden staat in Bond Street, Londen, GB.

Stefan Paas

In zijn boek *Vrede op Aarde* wijst theoloog Stefan Paas erop dat God in het verhaal van Ruth nagenoeg afwezig is als sprekende en handelende aanwezigheid. In het verhaal van Ruth wordt de naam God 24 keer genoemd. Maar Hij treedt slechts twee keer handelend op. Daartussen is de mens aan zet.

In het boek Ruth worden geen wonderen verricht. Alles lijkt verklaarbaar vanuit natuurlijke oorzaken en menselijk gedrag. Maar, zo vult Paas aan, in dit menselijk gedrag is God duidelijk aanwezig, door in het verborgene te handelen. Hij beloont de trouw en goedheid van mensen met zijn zegen en laat zich zien in hun daden van trouw en goedheid. De Bijbel spreekt hier van 'chesed', wat zoveel betekent als trouw, goedheid en onbaatzuchtigheid.

Door trouw te zijn aan de ander, geven wij mensen Gods zegen door. Dat is wat Ruth doet. Ondanks al haar onzekerheid en zorgen zet ze de stap en volgt haar schoonmoeder, een onzekere wereld in, het onbekende tegemoet. Ze begint opnieuw, net als de Zeeuwen die naar de nieuwe wereld vertrokken en de mensen die Rotterdam uitkozen als hun stad van aankomst. Later in het verhaal trouwt Ruth met de welvarende boer Boaz. De trouw van Ruth aan Naomi en de wederzijdse trouw van Ruth en Boaz vormen lichtende voorbeelden van trouw, waardoor alles tot bloei komt onder Gods zegen.

Het verhaal kent een bijzonder einde. Samen krijgen Ruth en Boaz een zoon, Obed, de latere grootvader van David, op zijn beurt een stamvader van Jezus. Daarmee zit een Moabitische vrouw in de geslachtslijn van Jezus. En om het rond te maken, wordt Jezus ook geboren in de stad van Naomi en Ruth: Bethlehem.

Hij kende mij

Nog één keer terug naar de 'people's president', Franklin Delano Roosevelt. Na zijn overlijden op 12 april 1945 verzamelde zich een grote menigte langs het spoor om afscheid te nemen van hun president.

Toen de presidentiële trein passeerde met het ontzielde lichaam van FDR, liet een van de toeschouwers zich huilend op de grond vallen. Een omstander vroeg de huilende man of hij de president misschien persoonlijk had gekend. 'No', was het antwoord. 'But he knew me. He knew me.' [*Nee, maar hij kende mij. Hij kende mij.*] Roosevelt laat zien waarvoor politici op aarde zijn. Om te dienen, te beschermen, richting te wijzen. Om het goede te doen. En om perspectief te bieden waar mensen vertrouwen en zekerheid aan kunnen ontlenuen. Ook als de toekomst somber lijkt. Hoop en perspectief als tegengif tegen onbehagen en onzekerheid. Juist in een samenleving die zo gefragmenteerd is, waar zoveel mensen zo onzeker zijn over de toekomst en zo alleen in hun onzekerheid.

Gegeven

Net als Ruth laat Roosevelt zien dat we nu eenmaal tot elkaar zijn veroordeeld, of, mooier gezegd: dat we elkaar zijn gegeven. Onze trouw aan elkaar, en aan diegenen die na ons komen, is bepalend voor ons leven, ons samenleven. Het samenleven van onze kinderen. Deze trouw is geen zakelijke overeenkomst, is niet berekenend. Het is de opdracht die we samen hebben. En natuurlijk geen opdracht voor politici alleen. Het is een opdracht aan ieder van ons. Omkijken naar elkaar, zorg dragen voor elkaar, trouw zijn aan elkaar vanuit het besef dat we elkaar gegeven zijn.

In deze verbondenheid met elkaar en met God kunnen we samen een nieuw begin maken. Iedere dag opnieuw. Kunnen we er samen aan werken dat onbehagen en onzekerheid plaatsmaken voor hoop en nieuw perspectief. Iedere dag opnieuw.

Hoe mooi zou het zijn als we iedere dag opnieuw tegen elkaar zeggen: jouw land is mijn land, jouw God is mijn God, jouw toekomst is mijn toekomst.

Amen.

Jaarthema: Vieren

Vieren is een kern van ons gemeente-zijn. Dat gebeurt in de kerkdienst, maar ook daarbuiten.

Tijdens het winterwerk 2024-2025 willen we hier aandacht aan besteden.

Hoe willen we vieren, God en elkaar ontmoeten in deze tijd?

De diversiteit van onze vieringen komt daarbij aan bod. Wat inspireert, wat bouwt op en welke mogelijkheden liggen er in onze pluriforme en veelkleurige gemeente.

Centraal staan de volgende vier onderdelen:

- a. Bidden
- b. Het Woord
- c. Liederen en muziek
- d. Sacramenten en rituelen

In het komend seizoen zal telkens in een themaweek aandacht zijn voor een onderdeel. Op een zondag in de kerkdienst en op twee gemeentebijeenkomsten in dezelfde week. In *Samenspraak* zal daar aandacht voor zijn.

Het is de bedoeling dat we ophalen en aansluiten bij wat er bij ons als gemeenteleden leeft. Het begint dus met luisteren naar elkaar en vandaaruit kijken naar de mogelijkheden die er zijn. Kortom, een inhoudelijk gesprek met elkaar om het gemeente-zijn te bevorderen en te versterken. De eenheid en diversiteit in denken en vieren staan daarbij centraal. Vandaar dat we iedereen van harte willen uitnodigen om mee te doen.

Op de startzondag van 15 september 2024 vindt de aftrap plaats. Het jaarthema zal verder geïntroduceerd worden. Een eerste verkenning van vieren binnen en buiten de kerkdienst.

We hopen dat jullie meedoen, van harte welkom!

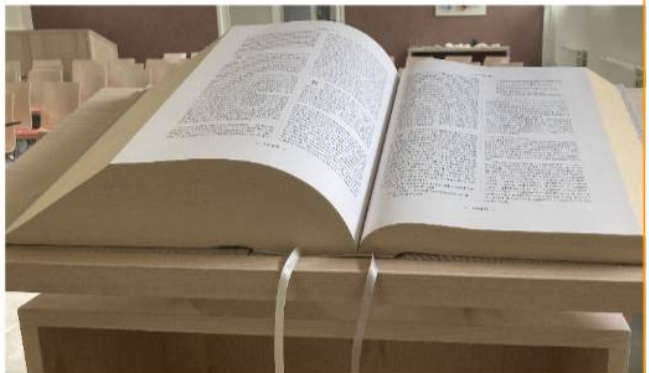
Bidden

De rol van bidden in huis en kerk.
Wat betekent bidden voor ons
persoonlijk en als gemeente?
Welke mogelijkheden zijn er voor
verdieping en verbreding?

Het Woord

De Bijbel is een grote inspiratiebron.
Daarnaast inspireren woorden in
gedichten en verhalen. Hoe horen
en verstaan we het Woord?

Liederen en muziek

Welke liederen en muziek spreken
aan? Hoe komt dat en wat betekent
dit voor onze vieringen?

Sacramenten en rituelen

Avondmaal en doop zijn de
sacramenten in onze kerk. Maar er
zijn meer rituelen die ons geloof
versterken.

Op deze bladzijden vindt u het overzicht van de kerkdiensten.

De diensten worden uitgezonden via internet: volg de link <https://kerkdienstgemist.nl>, of scan de QR-code onder aan deze bladzijde.

Eventuele wijzigingen worden vermeld in de zondagsbrief.

Zondag 8 september

10.00 uur Gudulakerk

Voorganger: de heer E. te Loo

Zondag 15 september

STARTZONDAG

10.00 uur Erve 'De Boekhorst'

Boekhorstlaan 2, 7241 SJ Lochem

Voorganger: ds. P. Wansink

Zondag 22 september

10.00 uur Gudulakerk

Interreligieuze viering

Voorgangers: de heer B. Knapen,

de heer I. Seker en ds. P. Wansink

Zondag 29 september

10.00 uur Gudulakerk

Voorganger: de heer E. te Loo

19.00 uur Gudulakerk

Vespers

Zondag 6 oktober

10.00 uur **Witte Kerk**

Voorganger: ds. P. Wansink

doopdienst

Zondag 13 oktober

10.00 uur **Witte Kerk**

Oecumenische viering

19.00 uur Witte Kerk

Taizé-viering

Bij de diensten:

Zondag 8 september

Vandaag staan twee lezingen op het programma die bijna haaks op elkaar lijken te staan. In Deuteronomium staat het 'tot achter de komma' beschreven wat je moet doen om met God te leven. In Marcus stelt Jezus een heel open vraag: 'wie zeg jij dat ik ben?' Petrus kan het bijna niet aanhoren en komt in verzet. En wij?

Zondag 15 september: Startzondag!

De dienst op startzondag hopen we dit jaar wel buiten te kunnen houden (vorig jaar hadden we slecht weer). Jan van Voorst is weer zo gastvrij om ons te ontvangen op het land van zijn boerderij. Het thema van deze dienst is een thema waar we het komende jaar mee bezig gaan: Vieren. Bedoeld is hoe we in onze kerkdiensten vierend gemeente zijn. Vier thema's staan centraal: bidden, het Woord, zingen en muziek en tot slot sacramenten en rituelen. In de loop van het jaar komen ze elk apart ook aan de orde. De aftrap van het jaarthema is op de startzondag. In de dienst zelf wordt de muziek verzorgd door Sybren Tjepkema en Johan Vaags. We hopen een klein 'koortje' te vormen. Na afloop gaan we met elkaar vast 'ruiken' aan het jaarthema. Uiteraard is er aandacht en ruimte voor kinderen en jongeren, ook na afloop. U bent van harte welkom op Erve 'De Boekhorst'.

Zondag 22 september

Aan het einde van de vredesweek houden we als gebruikelijk een interreligieuze viering. Het wordt mijn eerste keer, omdat ik vorig jaar niet kon. Nu uiteindelijk wel, dat is de reden dat ik 29 september niet kan. Een interreligieuze viering is bijzonder, iets om zuinig op te zijn in deze tijden. Dit jaar is het thema: Samen voor vrede nu. Het Hebreeuwse woord voor vrede, Sjalom kent u waarschijnlijk.

Het Arabische woord Salaam misschien ook; het is natuurlijk hetzelfde woord. In de dienst willen we aan de orde stellen hoe belangrijk vrede in de Bijbel en in de Koran is. Zeer actueel, omdat we leven in een wereld vol oorlog en geweld en er nog weleens stemmen klinken die de Koran als gewelddadig beschouwen, terwijl tegelijkertijd andere stemmen fel klinken over het Oude Testament als bron van geweld. Mooi dat we in Lochem elkaar over grenzen heen juist opzoeken.

Zondag 29 september

Deze zondag is er opnieuw een dienst van heling en gebed. De voorbereidingsgroep is bezig met de invulling van de dienst. Maar wat al wel zeker is, is dat we namen noemen van en een kaarsje aansteken voor mensen die daar prijs op stellen. En dat u de mogelijkheid hebt tijdens de dienst een persoonlijke zegen te vragen.

Zondag 6 oktober

Een bijzondere dienst. We hebben in elk geval twee dopelingen: Robin Julian Pol en Milou Magdalena Catharina Haarman. We hebben al een voorgesprek gehad en het is bijzonder te merken hoe ouders verwoorden dat ze hun kind willen laten dopen. Vanzelfsprekend is dat zeker niet meer. Maar tegelijk is daardoor het teken van de doop misschien wel meer van waarde dan tientallen jaren geleden. Op dit moment weet ik nog niet welke tekst we centraal stellen, de lezing die op het rooster staat uit Marcus 10 is niet bepaald geschikt. Belangrijker: ik hoop van harte dat we met velen rond de doopouders staan. Uiteraard organiseren we wat voor andere kinderen.

Het pastoraat van de PG Lochem staat open voor wie bij ons aanklopt.

U kunt in contact komen met het pastorale team via email pastoraat@pglochem.nl
Bellen kan ook: voor dringende zaken met ds. Paul Wansink: 06 520 522 43; voor andere zaken met Amanda Jansen, coördinator bezoekwerk: 25 06 03 of 06 387 166 17.

Mocht het niet direct lukken hen te bereiken, spreek dan a.u.b. uw naam in op de voicemail. U wordt later teruggebeld.

Als u behoefte hebt aan pastoraal bezoek, of iemand kent die daar behoefte aan heeft (wel even navragen!), dan kunt u dit doorgeven via bovenstaand emailadres of telefonisch aan Amanda Jansen, coördinator bezoekwerk.

Bloemen

Via het e-mailadres bloemen@pglochem.nl kunt u namen doorgeven van gemeenteleden die in aanmerking komen voor de zondagse bloemen uit de kerk.

Activiteiten najaar

Vredesweek

Dit jaar is het Vredesweekthema:

'Samen voor Vrede. Nu!'

In een tijd waar de berichten over oorlog in het buitenland weer boven aan de nieuwspagina's staan en ook in Nederland de onvrede en de onverdraagzaamheid toenemen, is het belangrijk om door het hele land een licht te laten schijnen op de urgentie en het belang van vredeswerk.

In de Vredesweek van 14 t/m 22 september 2024 organiseren we vanuit diverse samenwerkende organisaties ook in Lochem verschillende activiteiten. Zo wordt op zondag 15 september de Tweede Vredesprijs van Lochem uitgereikt, is er op donderdag 19 september een lezing/dialog met columnist Babby Tarawally (entree), kun je op zaterdag 21 september mantra's zingen en sluiten we de Vredesweek op zondag 22 september af met een interreligieuze vredesviering.

Medio september wordt het exacte programma bekend gemaakt in de lokale pers en op posters.

Meer informatie: Arjan Klein Hazebroek,
06 18 750 645, vredesweek.lochem@gmail.com

Verlangen

Shalom

Vrede

**dit eens zo gave woord
waarvan de letters zijn
gaan dolen
losgeslagen
absurd verwrongen tot
oorlog afgunst
macht en haat
hun echo duurt zo lang**

wanneer

wanneer

**zullen zij zich helen
zich hergroeperen
en weer worden
het eens zo gave woord
Shalom**

onuitroeibaar

dit verlangen en onze hoop -

Oeke Kruythof

Seniorenmiddag oktober 2024

Nu de zomer achter ons ligt, organiseert de diaconie weer een ontmoetingsmiddag op donderdagmiddag 17 oktober. In de zondagsbrief en de volgende *Samenspraak* zal een uitnodiging staan.

Insteken & aanhaken 10 oktober 2024

Evenals vorig jaar willen we weer breien en haken voor kinderen (ongeveer 3-8 jaar) o.a. mutsen, sjaals en truien voor een goed doel.

We komen tweewekelijks bij elkaar op de donderdagmiddag. Heeft u zin om mee te doen of kent u iemand die graag breit of haakt? Van harte welkom om aan te haken!

Start: donderdagmiddag 10 oktober, 14.30-16.00 uur

Plaats: Witte kerk

Francien van Pijkeren en Hanneke Brinkhuis

Koken en eten in de Witte Kerk seizoen 2024-2025

Ook in het komende seizoen zal er weer gekookt worden in de mooie keuken van de Witte Kerk.

Zoals gebruikelijk vinden de maaltijden plaats op de derde vrijdag van de maand, te beginnen in oktober.

De data zijn:

18 oktober

15 november

20 december (kerstdiner)

17 januari

21 februari

21 maart en

25 april (omdat het op 18 april Goede Vrijdag is)

Aanvang 17.30 uur, kosten € 10,- p.p., contant te voldoen. Een intekenlijst, voor maximaal 30 personen, komt in de hal van de Witte Kerk te hangen.

Het lijkt ons leuk om naast ouderen ook jongeren te mogen begroeten!

Als er liefhebbers zijn om een keer te koken dan kan dat altijd, samen met iemand die ervaring heeft om te koken voor een groep. Ook zijn er nog steeds afwassers welkom.

Dus mocht u een keer willen koken of afwassen, meldt u zich dan aan bij mij:

gerritencatryrossel@hetnet.nl,

telefoonnummer: 06-28 674 376.

Fijn om u binnenkort te ontmoeten.

Catry Rossel-Eertink

In Gesprek op dinsdag – Over van alles en nog wel meer

Een gespreksgroep van 10-12 deelnemers – vogels van diverse pluimage – gaat op de tweede dinsdagochtend van de maand met elkaar in gesprek over uiteenlopende onderwerpen op het gebied van ethiek, levenskunst en zingeving. Normen, waarden en ervaringen die ons hebben gevormd, spelen een rol bij het respectvol kennismaken van elkaars standpunten.

Tekstmateriaal als uitgangspunt voor onze gesprekken is vooraf beschikbaar. In Gesprek op dinsdag – Over van alles en nog wel meer wil dit seizoen o.a. spreken over twijfel, wijsheid, mystiek, toekomst en dankbaarheid. Over dit en dat en nog zo wat.

Interesse om mee te denken, mee te spreken of om te luisteren? Hartelijk welkom in de kring. Wanneer: elke tweede dinsdag van de maand (van september 2024 t/m mei 2025), om 10 uur. Kosten: vrijwillige bijdrage.

Plaats: Gebouw van het BIC, Noorderwal 17, Lochem.

Info/aanmelding: Jo Nelisse, e-mail:

jwnelisse@gmail.com, (0573-459811 tussen 19 en 20 uur).

Taizé-vieringen 2024-2025:

Samen onderweg

Verheugd zijn wij dat de Taizé-vieringen weer van start gaan. Doordat de Taizé-commissie maar uit vier personen bestaat, zijn ook dit jaar de vieringen beperkt in aantal: drie vieringen zijn gepland. Twee avondvieringen: op 13 oktober en 12 januari en een ochtendviering op 10 november in samenwerking met de werkgroep Ruimteviering.

Het jaarthema van Taizé is: **samen onderweg**.

“Op deze reis, in een verzoenende dialoog, mogen we nooit vergeten dat we elkaar nodig hebben. Hierbij is het belangrijk dat we elkaar niet onze eigen mening opdringen, maar dat we deze reis maken om bij te dragen aan vrede binnen de mensenfamilie. In dankbaarheid voor dit groeiende gevoel van verbondenheid kunnen we het moment vinden dat nodig is om de uitdagingen van onze tijd aan te gaan, zoals de schreeuw van de aarde en alle polarisatie die de mensenfamilie verscheurt. Laten we elkaar ontmoeten en naar elkaar luisteren en zo samen onderweg gaan als Gods volk. Wat betekent het voor ons als we opnieuw naar elkaar leren luisteren? Zijn we bereid om te proberen te begrijpen waar de eventuele angst van mensen vandaan komt, zonder mensen direct in een bepaalde hoek weg te zetten?” In onze vieringen zullen we hierbij aansluiten.

Voor wie minder bekend zijn met Taizé-vieringen:

Een meditatieve Taizé-viering is een korte viering van ongeveer een half uur, met weinig gesproken woord, stiltes en veel zang. De essentie: rust en ruimte om bij jezelf te komen, bij jezelf naar binnen te kijken, te danken voor wat geschonken is, te bidden voor wat je wenst, je angsten van je af te laten glijden. Geen lange teksten, weinig gesproken woord, maar zingen, muziek, meditatie en korte gebeden. Taizé is ook de ontmoeting tussen generaties, culturen, gelovigen van verschillende richtingen en niet-gelovigen. We hopen met de vieringen vooral ook jongeren aan te spreken. Een moment van rust en bezinning in deze prikkelbare wereld.

We worden weer begeleid door Ron Holtslag op piano en Antje Heezen op fluit.

Allen van harte uitgenodigd! Wil je een keer meewerken? Graag!

Groet vanuit de Taizé-commissie:
*Annet Schoenmaker, Kathryn Bouwman,
Ans Slütter en Melita Lever*

'Oud worden is topsport' *door Marieke van der Meer*

Met vreugde was ik hier in de gemeente van 2000-2015 fulltime ouderenpastor. Gekomen op mijn 51ste, ben ik inmiddels bijna negen jaar met pensioen. Hoe vaak zeg ik niet in de stad, als ik weer eens een oude bekende tegenkom: "Ik val inmiddels in mijn eigen kaartenbakje," want ik was er aanvankelijk voor alle gemeenteleden boven de 70 jaar.

En zo besloot ik om nog één keer een mijmering te schrijven over wat ik van hen leerde voor mijn eigen oude dag en hoe ik die tijd nu ervaar hier in Lochem. (U moest eens weten hoeveel boeken ik nog heb over 'de kunst van het ouder worden'. Wie nu (vrijwilligers-)werk doet met ouderen mag bij mij een boek komen uitzoeken!)

Mijmering 1:

Ik wist indertijd wel dat ze mij niet met hele jonge kinderen, laat staan baby's, moesten laten werken. "Geef mij maar oudere mensen," zei ik wel eens, maar kan een 51-jarige voelen hoe het is om boven de 70 jaar te zijn; want wist ik hoe het voelt als je niet meer kunt fietsen, lezen, er wat draadjes in je hoofd losraken? Achteraf gezien was mijn oude dag nog héél ver weg toen. Mijn eigen ouders leefden nog en zij waren oud. Zij leverden in en mijn vader - gevraagd, toen ik hier kwam werken, hoe het was om oud te zijn - zei me: "Gelukkig hoef ik ook niet meer zoveel."

Mijmering 2:

Ik zag al die jaren van relatief dichtbij mensen steeds ouder worden en ook ouderen, die moesten sterven. "Oud en wijs" is een bekende combi, maar wórd maar eens wijs oud. "Alles is een proces," zeg ik nu vaak. Veel bleef lang (ongeveer) hetzelfde, maar meer nog dan tussen 60 en 70 jaar ervaar ik nu veranderingen, aan mijn lijf en in mijn kunnen. Veranderingen, die mij meer of minder zwaar vallen. En ik zie weer voor me hoe zij indertijd allemaal op hun manier oud werden: meer of minder soepel en

zo nodig tot loslaten bereid. "Oud worden is topsport," kon ik zeggen, omdat ik zag hoeveel het soms kóste om het leven nog te leven! Van de (heel) ouden waren er, die konden zeggen, met hun ogen gericht op hun eindigheid: "Ik ben blij als ik 's morgens weer wakker word, maar ik sta met mijn koffertje klaar als de dood bij mij aanbelt." Zo zou ik ook graag een beetje zo lang mogelijk in het leven willen staan, bedacht ik dan.

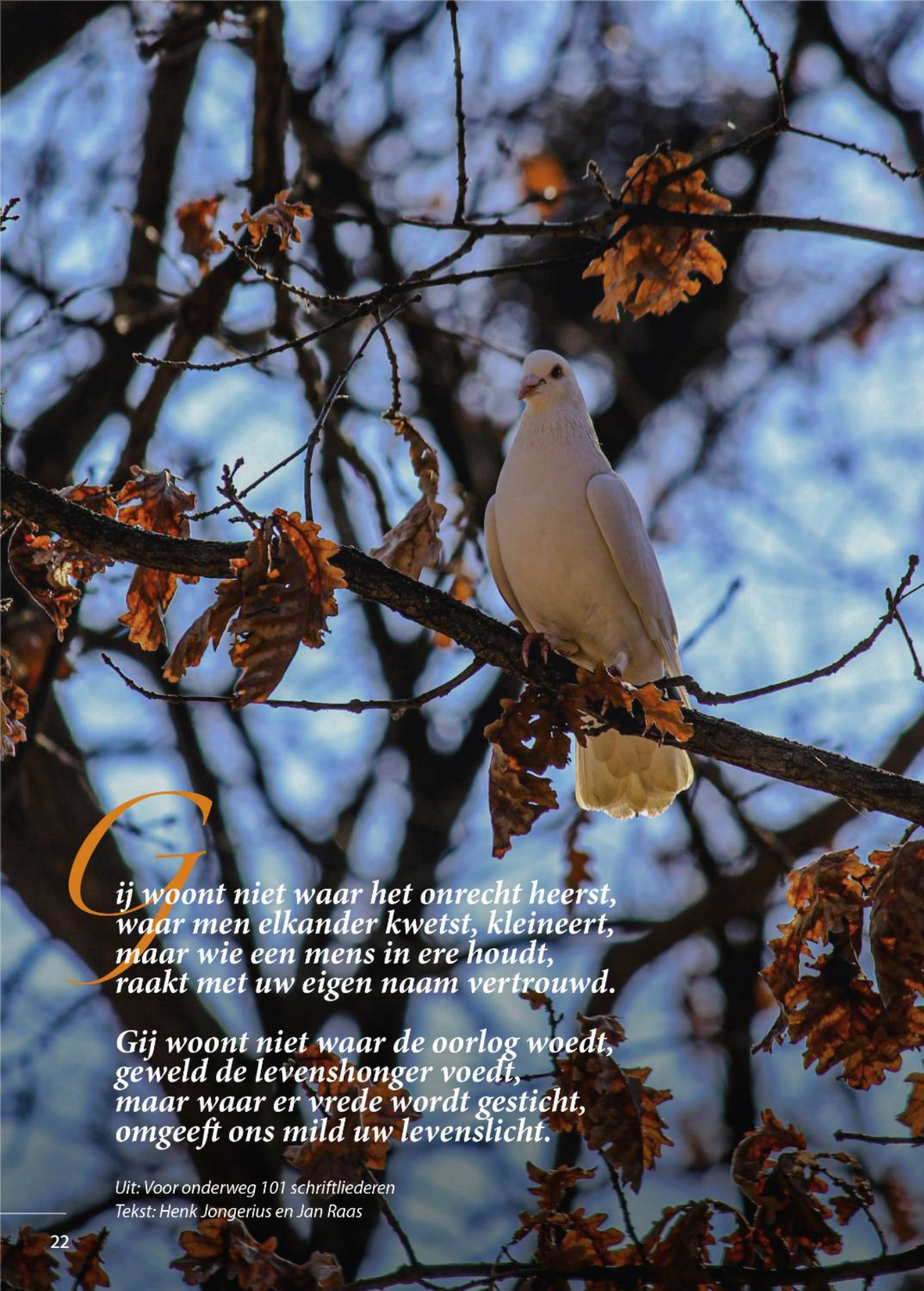
Mijmering 3:

In mijn ouderdom hoor ik statistisch nog maar bij de jonkies. Onze 'oude dag' begint steeds later. Mijn oma en opoe vond ik als kind stokoud en zo zagen ze er ook uit, maar ze stierven jonger dan ik nu ben. Meer en meer is de leeftijdsfase van wie nu met pensioen zijn een steeds langere levensfase. De meesten van de vrijwilligers, waar we niet zonder kunnen, zijn zestigplussers en ouder!

Op Klooster Nieuw Sion in Diepenveen doe ik nog wekelijks wat vrijwilligerswerk. Het bruist er van de vele oudere vitale vrijwilligers. Ik ben blij dat ik daar nog bij kan horen, nog relatief vitaal ben. Maar, dat ik onthoud totdat mijn geheugen mij in de steek laat: niet wat mij overkomt, maar hoe ik er mee omga.

Daar hoop ik mij aan vast te houden... wát mij ook nog te wachten staat.

*Gij woont niet waar het onrecht heerst,
waar men elkander kwetst, kleineert,
maar wie een mens in ere houdt,
raakt met uw eigen naam vertrouwd.*

*Gij woont niet waar de oorlog woedt,
geweld de levenshonger voedt,
maar waar er vrede wordt gesticht,
omgeeft ons mild uw levenslicht.*

*Uit: Voor onderweg 101 schriftliederen
Tekst: Henk Jongerius en Jan Raas*

Beeld(vorming)

door Sander van Voorst

Het hele leven krijgen we te maken met beelden die ons vormen, die ons maken tot wat we zijn. Zeker ook de taallessen, de verhalen en wijsheden die ons verteld worden, helpen ons om een beter inzicht te krijgen. Voor mij kon een stripboek meer zeggen dan een mooie roman of thriller. De kinderbijbel van W.G. van de Hulst vond ik het einde. Ik kon mij verliezen in de verhalen met de prachtige platen. Nu nog kan ik genieten van mooie Bijbelse illustraties. Rembrandt en Caravaggio hebben prachtige bijbelse illustraties gemaakt.

Maar is het mogelijk een waarde toe te kennen aan alle binnenkomende visuele media? Kun je je zo uiten met beelden dat anderen jouw boodschap ook begrijpen?

Als kind maakte ik van oude radiolampen, waarvan ik het glas kapotsloeg, een robotje. (Ouderen zullen zich deze lampen mogelijk nog herinneren, maar ik betwijfel of de jonge generatie dit beeld zal herkennen.) Met een blauwe disco-spot verlichtte ik dan het geheel en leidde mijn eigen fantasie.

Later besepte ik dat niet iedereen elk beeld begreep. Nee, dat een beeld zelfs tot grote ergernis kon leiden. Toen mij als puber gevraagd werd om een tekening voor een kerkblaadje te maken, voelde ik mij zeer vereerd. Kennelijk had ik bij een predikant iets losgemaakt. Het bleef eerst bij wat oppervlakkige illustraties. Naarmate ik ouder werd, zag ik meer mogelijkheden. In de afbeelding moest ook een verwijzing zitten. Een boodschap. Niet dat ik die echt op papier kon zetten, maar de prent moest dat toch duidelijk maken. Dat mijn eigen ontwikkeling soms nog tekortschoot, werd mij in de volgende situatie duidelijk.

Mijn predikant vroeg mij een keer een beeld te maken van de verlossing. Vol energie begon ik een kruis te maken, omringd door een cirkel van gepunt draad. De bovenkant was geopend.

Het kruis brak uit de cirkel. Mijn opdrachtgever vond dit een mooie uitbeelding en vroeg vervolgens dit te maken, zodat het in de kerk kon worden opgehangen. Naïef als ik toen was, maakte ik er veel werk van. De gevolgen van deze actie had ik niet overzien. Een oudere man uit de gemeente was geschrokken van dit beeld. Het puntdraad riep bij hem associaties op met de oorlog en hij was erg geschokt door deze confrontatie. Nu kan ik mij daar alles bij voorstellen. Het was voor mij een harde les. Nog kan ik de pijn voelen die ik door mijn onbezonnenheid heb veroorzaakt.

Door de jaren heen ben ik mij er steeds meer van bewust dat beelden voor iedereen een andere betekenis kunnen hebben. Het verhaal daarachter moeten we kunnen begrijpen. Voor een beelddenker is het soms moeilijk om het geheel duidelijk te maken. Voor hem/haar kan een heel klein facet van grote betekenis zijn. Hij/zij moet alleen wel de gelegenheid krijgen om zijn complete verhaal/visie te duiden. We zijn zo gauw geneigd om op een eerste indruk een oordeel te vellen.

Mijn motto is dan ook: loop eerst een tijdje met iemand op. Luister naar zijn verhaal, zijn mening. Ga met elkaar in gesprek en leer van elkaar. Alleen dan ontstaat er een beeld-vorming waarin we elkaar kunnen begrijpen, zo niet respecteren. Een goede sfeer treffen met een goede boodschap kan ons kneedbaar maken en alles weer een mooi perspectief geven. Ik wens iedereen dat moment waarin we weer mogen zien wat er werkelijk toe doet.

Op vrijdagavond 5 juli hebben we het slotfeest van de jeugdkerk gevierd. De jeugd verzamelde zich op het grasveld achter het Standaardmolenerf. Daar werd iedereen welkom geheten met een gezond sportdrankje. De avond stond in het teken van de Olympische Spelen. De jeugd ging de uitdaging aan met alternatieve olympische sporten. In drie teams (het oranje, het blauwe en het groene team) werden er verschillende spellen gedaan: waterballon volleybal met handdoeken, laken voetbal, groot Mastermind, nummer Kubb met een neppistool en een frisbee-wedstrijd.

Natuurlijk met de olympische gedachte in ons hoofd: Meedoen is belangrijker dan winnen! Na deze inspanning vertrokken we op de fiets naar onze tuin, waar het vuurtje al brandde. Inmiddels waren daar ook de ouders met hapjes gekomen. Terwijl we genoten van geroosterde marshmallows werd bekend dat het oranje team de gouden medaille gewonnen had. Het was een gezellige avond.

Na de zomervakantie gaan we natuurlijk door met de jeugdkerk, eens per drie weken op de zondagochtend op de zolder van de Witte Kerk.

Shake met vruchten of bessen

Ingrediënten:

60 g gekookte kikkererwten

1 à 1 ½ eetlepel honing

175 ml ongezoete amandel- of
havermelk

(alternatief: 150 ml halfvolle melk +
25 ml yoghurt + 25 g fijn gemalen
havermout)

75 g framboos, blauwe bes of aardbei

Bereidingswijze:

Maak de ingrediënten fijn met een
blender en roer ze door de melk.

Kruidenthee

Ingrediënten:

Uit de natuur: echte kamille,
marjolein of munt

(pepermunt/kruizemunt)

Uit de tuin: blad van frambozen of
zwarte bes, citroenmelisse, dille,
goudsbloem, lavendel, moederkruid,
salie of tijm.

Bereidingswijze:

Gebruik op 0,5 liter water ca. 3
eetlepels verse kruiden.

Laat ze 5 minuten trekken in heet,
maar niet kokend water.

Bronnen: Shakes naar recepten van
Joke Boon in Trouw, 4 maart 2024,
kruidenthee naar een recept van
Gert Vos in Hemelse Spijzen, ten
Have /Lannoo, 2004

Leven viëren, dorst lessen

Tekst en foto's Tini Brugge

Zomer betekent vrije tijd om te vertragen, te slenteren of te pelgrimeren: wandelend of fietsend naar een bepaald doel. Bijvoorbeeld naar het graf van de apostel Jacobus in Santiago de Compostella of naar dat van Petrus in Rome? Een pelgrimage op zoek naar 'bronnen van bestaan'? Wat je ook doet: dorst krijg je... Daarom recepten voor een shake met vruchten of bessen en een thee met kruiden uit de natuur.

Bijbelse ingrediënten

De recepten bevatten ingrediënten die in de Bijbel genoemd worden zoals kikkererwten en honing, munt en dille, appel en amandel. Kikkererwten zijn een alternatief voor vlees. Shakes gecombineerd met amandelmelk, havermout en vruchten zijn niet alleen dorstlessers, maar ook bronnen van eiwit en vitaminen. Honing verwijst naar het goede leven in 'een land van melk en honing' (Exodus 3,8).

Munt en dille zijn kruiden die al eeuwenlang in het land van de Bijbel geteeld worden (Mattheüs 23, 23). Een appel in de hand van Christus op schilderijen is een verwijzing naar verlossing van het kwaad. De amandel is de vrucht van een van de eerste bomen die bloeit na de winter. In de Bijbel is het een verwijzing naar roeping (Numeri 17,23 en Jeremia 1,11).

Kerkplein – nieuw landelijk platform voor actieve kerkmensen

'Heeft iemand een goed draaiboek liggen voor een diaconaal project?' 'Wij willen de website van onze kerk verbeteren, wie heeft daar ervaring mee?' Kerkelijke vrijwilligers en professionals willen graag op allerlei gebied leren van elkaar. Hoe pakt men de zaken aan in een andere kerkelijke gemeente of parochie? Zeker nu het werk vaak met minder mensen gedaan moet worden is uitwisseling van kennis en ervaring van groot belang. Het online platform Kerkplein biedt die mogelijkheid.

Eerste reacties

Enkele reacties van bezoekers: "Over het beamen in de kerk deel ik nu tips met andere beamteams in het land". En: "Binnen onze eigen kerk is niet alle kennis aanwezig, maar als ik op Kerkplein een vraag stel is er ergens in Nederland altijd wel iemand die het antwoord heeft."

Kerkplein app

Kerkplein is een initiatief van De Zalige Zalm, uitgever van kerkbladen en parochiebladen. Marcel Holl, directeur van De Zalige Zalm: "Wij kregen van kerkbladredacteurs vaak te horen dat zij graag contact willen hebben met redacties van andere kerken. Naar aanleiding daarvan hebben we Kerkplein ontwikkeld en direct ook beschikbaar gemaakt voor álle taakgebieden in kerken. Zo kan iedereen leren van elkaars ervaringen. Kerkplein heeft de vorm van een handige app gekregen, die ontwikkeld is door Donkey Mobile."

Interkerkelijk

Dit digitale Kerkplein brengt actieve kerkmensen bij elkaar over de grenzen van locaties en kerkgenootschappen heen. Op Kerkplein vind je groepen waarin je met 'taakgenoten' onder elkaar bent en je vragen, ideeën, kennis en materiaal kunt uitwisselen. Je kunt ook zelf groepen aanmaken. Op Kerkplein kom je dus diakenen, webmasters, kosters, bestuursleden, pastores, voorgangers, kerkbladredacteurs, koorzangers, organisten, kerkrentmeesters et cetera tegen en kun je leren van de praktijk in andere kerken.

Kerkpleinbeheerder

Rosa van der Tang is als beheerder aanwezig op Kerkplein. Zij is de smeerolie op het plein en zorgt ervoor dat goede ideeën een podium krijgen, dat de sfeer goed blijft en dat Kerkplein een plek is waar je graag terugkomt. Kerkplein is gratis toegankelijk voor iedereen die in een kerk of kerkelijke organisatie actief is. Kerkplein is te downloaden via de App Store of via Google Play. Alle informatie over Kerkplein vind je op www.kerkplein.nl

*We zien elkaar op
Kerkplein!*

Een persoonlijke herinnering

aan de Gereformeerde diensten in Lochem

door Antoinette Oprel-van Riel

In de jaren zestig woonde ik als tiener met mijn ouders, een zus en twee broertjes in Barchem, aan de Borculoseweg.

Wij waren lid van de kleine Gereformeerde Gemeente en gingen normaal 's zondags naar het kleine Barchemse kerkje De Hoeksteen. Als pubers en tieners waren wij er steeds minder van gecharmeerd om daarheen te gaan. De toenmalige emeritus-predikant, ds. Nawijn, was wel vriendelijk, maar zijn preken waren ouderwets en spraken ons niet aan.

Op een gegeven moment werd ds. Nimda Schelhaas in Lochem benoemd. Hij kon wel goed preken. Er kwamen steeds meer mensen, niet alleen uit de stad zelf, maar ook uit de wijde omgeving. De oude, toen nog niet verbouwde, Gereformeerde Witte Kerk, werd langzamerhand veel te klein. De Gudulakerk was toen nog hervormd en het gebruik daarvan toen bleek waarschijnlijk geen optie. Het kerkbestuur besloot in overleg de zondagsdiensten te verplaatsen naar de Schouwborg. Er was alleen een probleem: het ontbreken van een orgel aldaar.

Daar werd een oplossing voor gevonden: een elektronisch orgel, bespeeld door ervaren organist Maarten de Groot, tot grote vreugde van mijn vader, Andrew van Riel, die erg hield van dit instrument.

Wij vonden het toen weer leuk om mee te gaan. Ik herinner me nog een zondagochtend waarop het gevoren had. Normaal zouden we met het gezin in de auto zijn gesprongen, ware het niet dat het een autoloze zondag was in de tijd van het kabinet-Den Uyl (1973).

Dus wij met ons zessen, super-dik aangekleed, op de fiets door de vrieskou van Barchem naar Lochem.

In de Schouwborg warmden wij natuurlijk weer lekker op en zongen uit volle borst de liederen mee die wij als kind op de christelijke lagere school vlijtig hadden geleerd: elke maandagochtend een nieuwe psalm of een nieuw gezang.

Toen ook de schouwborg werd verbouwd en de Witte Kerk nog niet uitgebreid was, konden de gereformeerde kerkgangers terecht in de rooms-katholieke kerk. De diensten begonnen vroeg (om negen uur of half tien), want de mis kwam erachteraan.

De pas verbouwde Schouwborg

Op de befaamde 'autoloze zondagen' in 1973 kon je op de lege snelwegen fietsen en spelen.

Mutaties

In verband met privacyregelgeving worden de adressen niet in *Samenspraak* vermeld.
Deze adressen zijn op het kerkelijk bureau bekend.

Wij heten als nieuwingskomene van harte welkom:

Dhr. R.H.G. Valkeman vanuit Kring van Dorth

Overleden

10-08-24 Mevr. G.A. Nijhof-Ruiterkamp (23-05-1947)

Vertrokken

Dhr. S.W. Wissink naar Dronten

Adreswijziging leden P.G.Lochem

Dhr. G. Groenouwe

Mevr. J.A. van der Veen

Mevr. J.J. Keun

Mevr. M.L. Sietsma-Schuur

Bericht van geboorte of overlijden,
aanmelding, opzegging en
adreswijziging s.v.p. melden aan:
ledenadministratie@pglochem.nl

Collecteopbrengsten CvK

Door ziekte van de secretaris van het College van Kerkrentmeesters ontbreken helaas de gegevens.

Hartelijk dank

Hartelijk dank voor de mooie bos bloemen uit de kerk die ik mocht ontvangen na mijn thuiskomst uit het ziekenhuis.

Ben gelukkig weer goed aan het herstellen, maar dat heeft nog wel wat tijd nodig.

Hartelijke groeten,
Johan Potman

Beste gemeenteleden,
Mijn vrouw en ik bedanken U voor de attentie en felicitaties met ons 60-jarig huwelijk.

Vriendelijke groeten,
Henny en Gerrit Stegeman

Rectificatie

Tot onze spijt is per abuis een onvolledige afbeelding geplaatst bij het In Memoriam van G.J. Besselink in de vorige *Samenspraak*. Hieronder ziet u de volledige foto.

Kerkgebouwen:
Witte Kerk, Graaf Ottoweg 2
Gudulakerk, Markt 4

Kerkelijk bureau:
Paul Krugerstraat 8, tel. 250102
kerkelijkbureau@pglochem.nl

Correspondentie:
scriba@pglochem.nl

Ledenadministratie:
Bericht van geboorte of
overlijden, aanmelding,
opzegging en adreswijziging
s.v.p. melden aan:
ledenadministratie@pglochem.nl

Coördinatie koster:
Jan en Els Breukelman, tel.
250102, koster@pglochem.nl

Predikant:
Ds. P.L. Wansink
pwansink@pglochem.nl
Tel. 06 520 522 43

Pastoraat PG Lochem:
pastoraat@pglochem.nl
coördinator bezoekwerk
Amanda Jansen
Tel. 0573 250 603 of
06 387 166 17

Vertrouwenpersoon:
Ria van Houwelingen:
m.van.houwelingen@kpnmail.nl
Vacature (in beraad)

Uitvaartdiensten:
E. te Loo, tel. 250312
of 06 518 967 97,
uitvaart@pglochem.nl

Cantor-organist:
Mw. E. Dijkerman,
tel. 06 391 477 82,
elsdijkerman@gmail.com

Autopool kerkdiensten
autopool@pglochem.nl
Tom Reitsma
tel. 06 435 194 58

Bankrekeningnummers:
Diakonie NL63RABO0373740018
t.n.v. TG Dienen PGL Lochem

Beheer NL29RABO0373711530
t.n.v. Protestantse Gemeente
Lochem

Webmaster PGlochem
e-mail: webmaster@pglochem.nl

Voor meer informatie van de Protestantse Gemeente Lochem:
www.kerklochem.nl/contact

Samenspraak nr 7 - 2024, 34e jaargang

Samenspraak is het contactorgaan van
de Protestantse Gemeente Lochem.

Redactie Samenspraak

Eindredacteur: Antoinette Oprel-van Riel
Redacteuren: Jan Breukelman, Jan Dinkelmann,
Diny Nijkamp, Jan Nijland en Steven van Campen
Vormgeving: Sander van Voorst, Toos de Zeeuw

*De foto's in dit nummer zijn beschikbaar gesteld
door:* Dienke Geurtz - Diny Nijkamp - Gijs van
Dalfsen - Jan Buitinga - Roos Dieker - Gerdien
Jimmink - Benelux Press - Wikipedia - De Zalige
Zalm en Pixabay.

Uitgever: De Zalige Zalm, Deventer

Wilt u reageren?

De redactie van *Samenspraak* ziet uw vragen,
opmerkingen en aanmerkingen
graag tegemoet:
samenspraak@pglochem.nl, of
Paul Krugerstraat 8, 7241 DW Lochem

*De redactie behoudt zich het recht voor om bijdragen
in te korten en/of te redigeren.*

Kopij voor het volgende nummer inleveren **vóór 12.00 uur**
op maandag 23 september 2024
Samenspraak nr. 8 verschijnt uiterlijk 12 oktober 2024

Inzending zondagsbrief uiterlijk **woensdagavond**: zondagsbrief@pglochem.nl

*Dit kerkblad wordt gedrukt op FSC gecertificeerd
papier. FSC staat voor: Forest Steward Council:
de Raad voor Goed Bosbeheer.*

Lees rooster

"... opdat gij lang moogt leven in het land, waarvan de Here uw vaders gezwoeren heeft, dat hij het hun en hun nageslacht zou geven, een land, vloeiende van melk en honing."

Deut. 11: 9

september

zondag	8	Handelingen 11:1-18
maandag	9	Handelingen 11:19-30
dinsdag	10	Handelingen 12:1-17
woensdag	11	Handelingen 12:18-25
donderdag	12	Deuteronomium 11:1-17
vrijdag	13	Deuteronomium 11:18-12:1
zaterdag	14	Marcus 9:2-13
zondag	15	Marcus 9:14-29
maandag	16	Handelingen 13:1-12
dinsdag	17	Handelingen 13:13-25
woensdag	18	Handelingen 13:26-43
donderdag	19	Handelingen 13:44-15:7
vrijdag	20	Handelingen 14:8-20
zaterdag	21	Handelingen 14:21-28
zondag	22	Handelingen 15:1-18
maandag	23	Handelingen 15:19-35
dinsdag	24	Deuteronomium 12:2-12
woensdag	25	Deuteronomium 12:13-28
donderdag	26	Deuteronomium 12:29-13:6
vrijdag	27	Deuteronomium 13:7-19
zaterdag	28	Marcus 9:30-37
zondag	29	Marcus 9:38-50
maandag	30	Micha 6:1-8

oktober

dinsdag	1	Micha 6:9-16
woensdag	2	Micha 7:1-7
donderdag	3	Micha 7:8-20
vrijdag	4	Deuteronomium 14:1-21
zaterdag	5	Deuteronomium 14:22-29
zondag	6	Marcus 10:1-16
maandag	7	Deuteronomium 15:1-11
dinsdag	8	Deuteronomium 15:12-23
woensdag	9	Psalm 119:113-120
donderdag	10	Leviticus 16:1-10
vrijdag	11	Leviticus 16:11-22a
zaterdag	12	Leviticus 16:22b-34

De droom

Op de goede weg die vrede brengen:
zij zullen kind van God genoemd worden.
Ik koester een droom dat de mensen
eens zullen opstaan
en zullen inzien dat ze geschapen zijn
om als broeders en zusters te leven met elkaar.

Ik heb een droom dat op een dag
de rechtvaardigheid neerstroomt als water
en dat gerechtigheid vloeit als een stroom.

Ik draag een droom in me
dat in elk wetgevend lichaam
en dat in alle gemeenteraden
mensen zullen worden gekozen,
die rechtvaardig zijn,
die de barmhartigheid liefhebben
en die Gods wegen gaan.

Ik koester een droom
dat eens op een dag de oorlogen eindigen,
dat mensen hun zwaarden omsmeden tot ploegijzer
en hun speren tot snoeimes,
dat volkeren niet meer tegen elkaar opstaan
en dat niemand meer aan oorlog denkt.

Ik heb een droom
dat we met dit geloof in staat zijn
de wanhoop te verdragen
en nieuw licht te brengen
in de duistere momenten van pessimisme.

Ik draag een droom in me
dat we de dag naderbij kunnen brengen
waarop het vrede zal zijn op aarde
en goede wil in alle mensen.

Die dag zal een gloriëdag zijn
en de kinderen Gods zullen zich erover verheugen.

Henk J. Huyser

uit: *Verhalen wijzen de weg*

Vrij naar Martin Luther King

(toespraak in Washington in 1963)

